

Warszawa, dnia 8 października 2014 r.

Poz. 1356

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾**

z dnia 3 października 2014 r.

w sprawie podstawowych kryteriów i zakresu oceny programowej oraz oceny instytucjonalnej

Na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa podstawowe kryteria i zakres oceny programowej oraz oceny instytucjonalnej dokonywanych przez Polską Komisję Akredytacyjną, zwaną dalej „Komisją”.

§ 2. 1. Ocena programowa obejmuje ocenę jakości kształcenia na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia.

2. Ocena instytucjonalna obejmuje ocenę działalności podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni albo całej uczelni, w przypadku gdy uczelnia ta nie posiada podstawowej jednostki organizacyjnej prowadzącej co najmniej jeden kierunek studiów, zwanych dalej „jednostką”.

§ 3. Podstawowymi kryteriami oceny programowej są:

- 1) spełnianie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 1–2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, zwanej dalej „ustawą”, w tym:
 - a) spójność opisu zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia z efektami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy oraz ocena realizacji tych efektów,
 - b) przyporządkowanie kierunku studiów do obszaru lub obszarów kształcenia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy,
 - c) realizacja programu studiów, w tym:
 - przypisanie punktów ECTS do poszczególnych modułów zajęć – zajęć lub grup zajęć,
 - dobór treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć w celu osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, w tym treści uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe lub artystyczne,
 - dobór metod kształcenia w celu osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia z uwzględnieniem metod pracy ze studentami, wkładu pracy własnej studenta i sposobu jej weryfikacji,

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. poz. 1259).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198.

- dobór sposobów kształcenia i organizacja procesu kształcenia w celu osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, w tym dobór zajęć obowiązkowych i fakultatywnych w programie studiów, z uwzględnieniem proporcji między rodzajami zajęć, w szczególności wykładami, konwersatoriami, ćwiczeniami i zajęciami warsztatowymi, oraz liczebność grup studenckich na poszczególnych zajęciach,
 - sposoby weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta w całym procesie kształcenia z uwzględnieniem przygotowania pracy dyplomowej oraz przeprowadzenia egzaminu dyplomowego,
- d) spełnianie wymagań dotyczących minimum kadrowego i kwalifikacji wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku studiów, w tym:
- adekwatność doboru kadry do programu kształcenia na kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia pod względem kwalifikacji, dorobku naukowego lub artystycznego lub posiadanego doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią,
 - dostępność kadry dla studentów,
 - prawidłowość proporcji między liczbą nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego a liczbą studentów danego kierunku studiów,
- e) dostosowanie infrastruktury do potrzeb i celów kształcenia, w szczególności w zakresie bazy dydaktycznej i laboratoryjnej, oraz zapewnienie możliwości korzystania z zasobów bibliotecznych obejmujących literaturę zalecaną na danym kierunku studiów oraz z zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki;
- 2) sposób wdrożenia koncepcji kształcenia na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia, w tym:
- a) związek kierunku studiów z misją i strategią rozwoju uczelni oraz strategią rozwoju jednostki,
 - b) polityka rekrutacyjna na kierunku studiów, w tym zasadność doboru kryteriów stosowanych przy określaniu warunków przyjęcia na studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie,
 - c) plany rozwoju kierunku studiów;
- 3) funkcjonowanie potwierdzania efektów uczenia się;
- 4) działanie i skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia na kierunku studiów i dokonywania zmian w programie kształcenia mających na celu jego doskonalenie;
- 5) spełnianie warunków prowadzenia kształcenia na odległość;
- 6) sposób organizacji i realizacji procesu kształcenia oraz udział studentów w jego kształtowaniu i ocenie z uwzględnieniem wsparcia studentów w zakresie opieki naukowej i dydaktycznej;
- 7) współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia;
- 8) dostosowanie efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy, w tym:
- a) wykorzystanie wniosków z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów,
 - b) wykorzystanie opinii pracodawców przy tworzeniu programów kształcenia,
 - c) wykorzystanie wyników weryfikacji zakładanych efektów kształcenia i efektów kształcenia osiągniętych przez studenta w ramach praktyk;
- 9) w przypadku kierunku studiów o profilu praktycznym:
- a) program i wymiar praktyk zawodowych oraz dobór miejsc ich odbywania,
 - b) warunki realizacji zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym
- z uwzględnieniem efektów kształcenia zakładanych w programie kształcenia oraz osiągniętych przez studenta efektów kształcenia w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych;
- 10) w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – uwzględnienie w procesie kształcenia badań naukowych prowadzonych w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z kierunkiem studiów oraz zapewnienie studentom tego kierunku:
- a) co najmniej przygotowania do prowadzenia badań – w przypadku studiów pierwszego stopnia,
 - b) udziału w badaniach – w przypadku studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich
- w celu osiągnięcia efektów kształcenia zakładanych w programie kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy i umiejętności prowadzenia badań naukowych;

- 11) w przypadku kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa, położnictwa, analityki medycznej, weterynarii i architektury – dostosowanie programów studiów do warunków określonych w standardach kształcenia dla tych kierunków, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9b ustawy;
- 12) w przypadku kierunku studiów, w ramach którego są prowadzone zajęcia przygotowujące do uzyskania kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodu nauczyciela – dostosowanie programu studiów do warunków określonych w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9c ustawy.

§ 4. 1. Jeżeli jednostka prowadzi na danym kierunku studia o profilu ogólnoakademickim i studia o profilu praktycznym, Komisja dokonuje odrębnej oceny programowej każdego z profili kształcenia.

2. Dokonując oceny programowej na kierunku, poziomie i profilu kształcenia realizowanym w ramach indywidualnych studiów międzyobszarowych, Komisja uwzględnia specyfikę organizacji tego kształcenia.

§ 5. 1. Podstawowymi kryteriami oceny instytucjonalnej są:

- 1) funkcjonowanie i doskonalenie systemów zapewnienia jakości kształcenia w jednostce z uwzględnieniem ich konstrukcji i oddziaływania na jakość kształcenia w jednostce;
- 2) zgodność działania jednostki z misją i strategią rozwoju uczelni, w szczególności w zakresie zapewnienia wysokiej jakości kształcenia i prowadzonych badań naukowych, z uwzględnieniem wyników kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostki, o której mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615, z późn. zm.³⁾);
- 3) spójność rozwoju bazy dydaktycznej i naukowej ze strategią rozwoju jednostki;
- 4) współdziałanie z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym współpraca z instytucjami akademickimi i naukowymi w realizacji strategii rozwoju jednostki;
- 5) efektywność polityki kadrowej realizowanej przez jednostkę, w tym rozwój kadry dydaktycznej i naukowej;
- 6) system wsparcia studentów i doktorantów, w tym w zakresie pomocy materialnej oraz w zakresie rozwoju aktywności naukowej, artystycznej i sportowej, a także przystosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- 7) jakość kształcenia na studiach podyplomowych, w tym realizacja zakładanych efektów kształcenia oraz sposoby weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia;
- 8) jakość kształcenia na studiach doktoranckich, w tym prowadzenie przez doktorantów badań naukowych, realizacja zakładanych efektów kształcenia oraz sposoby weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia.

2. Dokonując oceny instytucjonalnej, Komisja uwzględnia wyniki oceny programowej kierunków studiów prowadzonych w jednostce.

§ 6. Dokonując oceny programowej i oceny instytucjonalnej, Komisja uwzględnia:

- 1) stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia, w tym współpracę międzynarodową, realizację programów kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, mobilność studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich, a także proporcje liczby studentów i doktorantów z zagranicy do ogólnej liczby studentów i doktorantów;
- 2) efektywność nauczania języków obcych;
- 3) akredytacje i certyfikaty uzyskane w wyniku oceny przeprowadzonej przez międzynarodowe i krajowe komisje branżowe dokonujące ocen w wybranych obszarach kształcenia oraz przez agencje akredytacyjne zarejestrowane w Europejskim Rejestrze Agencji Akredytacyjnych (EQAR) lub agencje, z którymi Komisja zawarła umowy o uznawalności ocen akredytacyjnych.

§ 7. 1. Dokonując oceny programowej i oceny instytucjonalnej, Komisja uwzględnia wyniki wizytacji w uczelni, jeżeli została przeprowadzona, oraz przedstawiony przez uczelnię raport samooceny zawierający analizę SWOT, rozumianą jako analiza strategiczna mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń, obejmującą:

- 1) w przypadku oceny programowej – kryteria, o których mowa w § 3 i § 6;
- 2) w przypadku oceny instytucjonalnej – kryteria, o których mowa w § 5 i § 6.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 84, poz. 455 i Nr 185, poz. 1092, z 2013 r. poz. 675 oraz z 2014 r. poz. 379, 423 i 1198.

2. Oceną programową i oceną instytucjonalną są objęte również dokumenty i informacje potwierdzające spełnianie kryteriów, o których mowa odpowiednio w § 3 lub w § 5 oraz w § 6, przedstawiane Komisji przez uczelnię w czasie wizytacji lub w raporcie samooceny, w zakresie niezbędnym do oceny spełniania tych kryteriów.

§ 8. Do dokonywania ocen programowych i ocen instytucjonalnych, w ramach których uczelnie do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przekazały Komisji raporty samooceny, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.⁴⁾

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego: *wz. M. Ratajczak*

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. w sprawie warunków oceny programowej i oceny instytucjonalnej (Dz. U. Nr 207, poz. 1232), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 56 pkt 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1198).